

Upplands Väsby kommun

Tjänsteutlåtande

2016-10-26

Mari Forsberg

☎ 08-590 972 71

mari.forsberg@upplandsvasby.se

Dnr:

KS/2016:355

20901

Kommunstyrelse

Svar på remiss från Kulturdepartementet kraftsamling mot antiziganism

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen antar svaret på remissen om kraftsamling mot antiziganism.
2. Svaret skickas till Kulturdepartementet.

Sammanfattning av ärendet

Upplands Väsby kommun anser att Kommissionen mot antiziganism har haft ett viktigt uppdrag och har bedrivit ett välbehövligt arbete på ett bra sätt på en hög organisatorisk nivå. Upplands Väsby kommun anser också att de flesta förslag för vidare åtgärder är bra och välbehövligena men vill gärna se att arbetet mot antiziganism och med romsk inkludering knyts starkare ihop. Och att det arbete som kommunerna gör stöttas ännu bättre, gärna med riktade medel även till de som inte är med i de större satsningar som utvecklingskommuner eller brobyggarsatsningen. Upplands Väsby kommun välkomnar översynen av minoritetslagen men vill poängtera att möjliga blivande sanktioner inte får bli en dubbelstraffning för den romska minoriteten.

Länk till hela SOU 2016:44 Kraftsamling mot antiziganism

<http://www.regeringen.se/contentassets/b76e2b51299b42eba2c360c58f0754f7/kraftsamling-mot-antiziganism-sou-201644>

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet har inga ekonomiska konsekvenser för Upplands Väsby kommun.

Barnrättsperspektivet

Har barn getts möjlighet att uttrycka sin åsikt?

Nej.

Har barns åsikter beaktats?

Nej.

Innebär beslutet att barnets bästa sätts i främsta rummet?

Ja, för att romer ska få bättre tillgång till sina mänskliga rättigheter sätter även de romska barnen i främsta rummet.

Tillgodoses barnets rätt till utveckling genom beslutet?

Ja, ifall flera romer ska få bättre tillgång till sina mänskliga rättigheter, som rätten till skolgång, tillgodoses även de romska barnens rätt till utveckling.

Har det analyserats om några barn diskrimineras av beslutet?

Ifall regeringen inte vidtar de åtgärder som föreslås finns en större risk att flera romska barn diskrimineras, så beslutet kan istället bidra till en önskad mindre diskriminering.

Beslutet skickas till:
Kulturdepartementet

Ärendet i sin helhet

Upplands Väsby kommun anser att Kommissionen mot antiziganism har haft ett viktigt uppdrag och har bedrivit ett välbehövligt arbete på ett bra sätt på en hög organisatorisk nivå, vilket beskrivs i kapitlen 1 och 2. Speciellt rådgivning och stöd har varit bra, däremot har vi som en kommun saknat stöd för de anställda som har arbetat som brobyggare samt för de kommuner som aktivt arbetar med romer.

Gällande kapitel 3 Erkännande av antiziganism håller Upplands Väsby kommun med om det mesta och vill särskilt poängtera att gruppinledningen i fem olika romska grupper borde ses över (s.73). Inte minst borde benämningen nyanlända romer (från Jugoslavien på 1990-talet) bytas ut för att gruppen inte ska växlas med fattiga EU-migranterna.

Upplands Väsby kommun vill också poängtera att det är viktigt att lyfta antiziganismen och antiziganistiska historien på alla nivåer och är positiv till en officiell ursäkt, minnesdagar, översikt av antiziganistiska platser och Ortsnamn och minnesmärken (s. 87-88). Viktigt är att de sedan blir ordentligt underhållna och är accepterade och medskapade av de lokala romerna.

Vad gäller tillgängliggörandet av skolboken (s.89) anser Upplands Väsby kommun att en bättre aktör att sprida boken skulle vara Skolverket istället för Länsstyrelsen i Stockholm. Som med allt arbete med romsk inkludering ska målet vara att få in det i ordinarie strukturer och kommunen anser att Skolverket har bättre tillgång till skolorna än Länsstyrelsen i Stockholm. Det är bra att materialet redan är tillgängligt på webben men med ett riktat uppdrag skulle Skolverket kunna få in den ännu bättre.

I kapitel 3.6 tar kommissionen upp olika rekommendationer för att förhindra kränkningar av romers mänskliga rättigheter och Upplands Väsby håller med om de föreslagna åtgärderna. Dock ifrågasätter kommunen hur regeringen säkerställer att arbetet går framåt inom de ordinarie uppdragen och vilken instans som bevakar detta. Upplands Väsby anser det avgörande att DO och hela rättsväsendet arbetar bättre med den romska frågan. Upplands Väsby kommun är också intresserad av att veta på vilken nivå den föreslagna särskilda representanten för romers rättigheter i EU skulle arbeta, och om det ska vara en romsk aktivist eller en tjänsteperson. Hur skulle i praktiken en sådan tjänst se ut och hur säkerställer man att den arbetar partiöverskridande? Vi håller med om att det är oerhört viktigt med befogenheter och resurser, vilket också kommissionen påpekar, men vi anser också att frågorna bör tas upp i de ordinarie kontakterna mellan olika medlemsstater i EU och inte bara som ett parallellspår.

I kapitel 4.2 tar kommissionen upp olika rekommendationer för ett mer effektivt arbete mot antiziganism. Upplands Väsby kommun anser att i den tydligare myndighetsstyrning som föreslås får regeringen inte heller glömma bort att ta tillvara det arbete som redan gjorts och som pågår inom strategin för romsk inkludering på lokal och regional nivå, inklusive i Upplands Väsby kommun. Istället borde arbetet mot antiziganism knytas bättre tillsammans med arbetet för romsk inkludering för att öka synergier och förbättra allas förutsättningar. Speciellt när romers hälsa och omhändertagande av romska barn enligt LVU tas upp borde det också tänkas att de dagliga kontakterna sker med landsting/regioner och socialförvaltningar eller liknande i olika kommuner, inte hos statliga myndigheter.

Vad gäller problematiken att knyta arbetet med antiziganismen och de nationella minoriteterna till det ordinarie arbetet med mänskliga rättigheter (s.103) saknar Upplands Väsby kommun att området ska också knytas an till det ordinarie arbetet inom social hållbarhet som görs i både det offentliga men även i näringslivet. Idag saknar såväl SKL som många av de ledande konsultbolagen inom områdena kunskaper om antiziganismen och minoritetsrättigheter i perspektivträngseln.

Upplands Väsby kommun anser att det finns en problematik i önskan att öka det ekonomiska stödet till det romska civilsamhället (s.105) vilket också behövs för att rättigheterna ska bli tillgodosedda. På grund av den systematiska och strukturella diskrimineringen har inte alla romska föreningar och organisationer högt utbildade representanter bland sina medlemmar i samma utsträckning som majoritetsorganisationer har. Ökat ekonomiskt stöd medför även ökad administration och ökat ansvar för ekonomin, vilket kan vara utmanande. Upplands Väsby kommun skulle gärna se att regeringen skulle kunna hitta en instans som kan ge riktat stöd till det romska civilsamhället i form av kunskapslyft inom bokföring, revision och föreningskunskap, så att en stor del av stödet inte

behöver gå till dyra konsultarvoden eller resultera i oreda i ekonomin. Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors arbete tas upp som ett bra exempel. Ett förslag kanske kan vara att ta lärdom av myndighetens exempel för överföring till andra områden som inte är anknutna till den bidragsgivande organisation själv. Vi ser gärna statligt stöd för att stärka det romska civilsamhället då vi anser att det är en större fråga för hela landet att civilsamhället stärks. Kommunerna har sämre förutsättningar i form av till exempel kunskap och resurser att göra detta. Ett förslag kan vara att regeringen uppdrar till Riksrevisionen eller studieförbunden centralt att ta ansvar i dessa utbildningsfrågor för det romska civila samhället.

Upplands Väsby kommun välkomnar också att översynen av minoritetslagen innefattar tillsyn och sanktionsmöjligheter som styrmedel (s.108). Det finns dock en risk att sanktionerna blir en dubbel bestraffning för den romska minoriteten och det är viktigt att säkerställa att sanktionerna verkligen leder till större genomslag i positiv inriktning. Vidare ställer sig Upplands Väsby kommun positiv till ett starkare skydd för individer (s.110) men efterfrågar ekonomiska resurser till de kommuner och landsting/regioner som inte ingår som utvecklingskommuner eller har kommit så långt i arbetet att de har anställda brobyggare. Riktat bidrag även till mindre projekt skulle kunna öka förutsättningarna för fler kommuner och landsting/regioner att komma igång med arbetet i en skala som passar deras verksamhet.

Kommunledningskontoret

Per-Ola Lindahl
Tf. kommundirektör